

МСМІД (IMAS) 01.10

Друге видання
01 січня 2003 р.
Поправка 8, червень 2013 р.

Керівництво по застосуванню Міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД)

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Email: mineaction@un.org
Телефон: (1 212) 963 1875
Факс: (1 212) 963 2498
Веб-сайт: www.mineactionstandards.org

Застереження

Цей документ є чинним з дати, позначеної на титульному аркуші. Оскільки Міжнародні стандарти з питань протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)) підлягають регулярній перевірці та регулярному перегляду, користувачам слід звернутися з веб-сайтом проекту МСПМД (IMAS) за адресою: <http://www.mineactionstandards.org/>, для підтвердження статусу таких стандартів, або перевіряти їх на веб-сайті ЮНМАС за адресою: www.mineaction.org

Повідомлення про авторські права

Цей документ Організації Об'єднаних Націй є одним з Міжнародних стандартів з питань протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)), і авторські права на нього застережено Організацією Об'єднаних Націй. Ані цей документ, ані витяги з нього не можуть відтворюватися, зберігатися або передаватися в жодній формі, або за допомогою будь-яких засобів, або з будь-якою іншою метою без попередньої письмової згоди Служби ЮНМАС, що діє від імені Організації Об'єднаних Націй.

Цей документ не призначено для продажу.

Директор
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Email: mineaction@un.org
Телефон: (1 212) 963 1875
Факс: (1 212) 963 2498

Зміст

Зміст.....	iii
Передмова	iv
Вступ	v
Керівництво щодо застосування Міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД).....	1
1. Область застосування.....	1
2. Посилання	1
3. Терміни, визначення та скорочення.....	1
4. Протимінна діяльність	1
5. Призначення стандартів МСПМД (IMAS)	2
6. Керівні принципи.....	2
6.1. Національні обов'язки.....	3
6.2. Гуманітарна вимога	3
6.3. Нарощування потенціалу	3
6.4. Інші міжнародні стандарти	3
6.5. Міжнародні договори	4
7. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO).....	4
8. Застосування стандартів МСПМД (IMAS).....	4
9. Управління якістю і ризиками.....	5
10. Узгодженість.....	6
11. Вимоги законодавства	6
12. Безперервний перегляд стандартів МСПМД (IMAS)	6
12.1. Перегляд стандартів МСПМД (IMAS).....	6
12.2. Ревізійна комісія МСПМД (IMAS).....	6
12.3. Керівна група МСПМД (IMAS).....	7
12.4. Міжвідомча координаційна група (з питань протимінної діяльності) (МВКГ(ПМД))	7
13. Сфери відповідальності	7
13.1. Організація Об'єднаних Націй	7
13.2. Регіональні організації	7
13.3. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД).....	8
13.4. Центр з розмінування (ЦЗР).....	8
13.5. Організації з питань протимінної діяльності.....	8
13.6. Донори	8
Додаток А (Нормативний) Посилання	9
Додаток В (Нормативний) Структура управління МСПМД (IMAS).....	10
Доповнення 1 до Додатка В (Нормативне) Коло обов'язків і повноважень членів Ревізійної комісії МСПМД (IMAS).....	14
Доповнення 2 до Додатка В (Нормативне) Таблиця Структури управління МСПМД (IMAS)	16
Додаток С (Нормативний) Пропозиція і обґрунтування внесення змін до існуючих або розробки нових МСПМД (IMAS).....	18

Передмова

Міжнародні стандарти для програм у сфері гуманітарного розмінування були вперше запропоновані робочими групами на міжнародній технічній конференції, яка проходила у Данії, у липні 1996 року. Були встановлені критерії для всіх аспектів процесу розмінування, рекомендовані стандарти й узгоджене нове універсальне визначення поняття «розмінування». Наприкінці 1996 року принципи, запропоновані у Данії, були розвинені робочою групою під керівництвом ООН і з'явилися «Міжнародні стандарти для проведення операцій з гуманітарного розмінування». Перше видання було опубліковане Службою Організації Об'єднаних Націй з питань протимінної діяльності (ЮНМАС) у березні 1997 року.

З того часу сфера застосування цих початкових стандартів була розширена з метою включення інших елементів протимінної діяльності та відображення змін, внесених до операційних процедур, практики і норм. Ці стандарти були перероблені і перейменовані на Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)), а їх перше видання з'явилося у жовтні 2001 року.

Організація Об'єднаних Націй несе загальну відповідальність за створення умов і сприяння ефективному управлінню програмами протимінної діяльності, з розробкою і підтримкою стандартів включно. Тому Служба ЮНМАС є підрозділом у структурі Організації Об'єднаних Націй, що несе відповідальність за розробку і підтримку стандартів МСПМД (IMAS). Підготовка стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється за підтримки Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Робота з підготовки, огляду і перегляду стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється технічними комітетами за підтримки міжнародних, урядових і неурядових організацій. Найновішу версію кожного стандарту, разом з інформацією про роботу технічних комітетів, можна знайти за посиланням <http://www.mineactionstandards.org/>. Окремі стандарти МСПМД (IMAS) переглядаються не рідше ніж раз на три роки для відображення змін, які мають місце у нормах і практиці протимінної діяльності, а також для введення цих змін до міжнародних правил і вимог.

Вступ

В останні роки міжнародна спільнота все більше усвідомлює масштаби і серйозність проблеми, пов'язаної із наземними мінами та вибухонебезпечними залишками війни (ВЗВ), до яких відносяться боєприпаси, що не вибухнули, і прийшла до розуміння, що це глобальна проблема, яка потребує узгоджених глобальних заходів реагування. Також є розуміння того факту, що Організація Об'єднаних Націй відіграє ключову роль у формулюванні цих глобальних заходів реагування та забезпеченні необхідної міжнародної підтримки та механізмів взаємного узгодження.

Термін «протимінна діяльність» позначає заходи, що разом направлені на зменшення соціального, економічного та екологічного впливу наземних мін і ВЗВ¹, у тому числі забруднення боєприпасами, що не вибухнули. Ці заходи включають інформування про мінну небезпеку, розвідку і розмінування², допомогу жертвам, агітаційно-просвітницьку роботу, направлену на те, щоб затаврувати використання наземних мін, та на підтримку повної заборони протипіхотних мін, та знищення запасів. Втім, протимінна діяльність і заходи, які вона включає, не можуть розглядатися окремо, оскільки вони значною мірою співпадають з додатковими гуманітарними програмами та програмами розвитку, та у деяких випадках із миротворчими операціями. Протимінна діяльність потребує планування і управління на глобальному, національному і місцевому рівнях та передбачає роботу зацікавлених осіб серед представників міжнародної, національної громадськості, сфери комерції, неурядових організацій та збройних сил за різних умов. Саме тому неможливо, і навіть небажано, встановлювати єдину систему критеріїв, яка б одна визначала стандарти і керівні принципи протимінної діяльності. Натомість необхідно визначити основу стандартів та керівних принципів, які разом гармонізують спосіб, у який заходи і завдання виконуються різними організаціями і установами, що беруть у ній участь. *Міжнародні стандарти протимінної діяльності (IMAS)* забезпечують таку основу міжнародних стандартів та керівних принципів.

---

¹ Термін «ВЗВ» усе частіше використовується відносно очистки від небажаних вибухів у районах зберігання боєприпасів. Відповідні методи описані у МТКБ 11.20 «Вибухи в районах зберігання боєприпасів – ЗВП Очистка».

² Включає технічне обстеження, складання карт, очищення від мін і ВЗВ, маркування, складання документації після очищення і вибірку зразків та передачу очищеної території. (повне визначення див. в IMAS 04.10).

Керівництво щодо застосування Міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД)

1. Область застосування

Це Керівництво визначає роль МСПМД (IMAS) та встановлює керівні принципи щодо їх належного і відповідного застосування національними органами влади, міжнародними організаціями, донорами і організаціями, що займаються плануванням і реалізацією заходів з протимінної діяльності, як на рівні штаб-квартири, так і на місцях.

2. Посилання

Перелік нормативних і довідкових посилань наведений у Додатку А. Нормативні посилання являють собою важливі документи, на які зроблено посилання у цьому стандарті і які становлять частину положень цього стандарту.

3. Терміни, визначення та скорочення

«Політика» визначає мету та цілі організації та формулює правила, стандарти і принципи дій, що регулюють спосіб, у який організація намагається досягти цих цілей. Політика розвивається у відповідь на стратегічне управління і практичний досвід. У свою чергу вона впливає на те, як розробляються плани, як мобілізуються і використовуються ресурси. Політика є нормативною, і її дотримання очікується, або, принаймні, заохочується.

Стандарти МСПМД (IMAS) слідують визначенню терміну «стандарт» за ISO: «Стандарт – це документована угода, що містить технічні специфікації чи інші точні критерії, які мають послідовно застосовуватися як правила, керівні принципи, або як визначення характеристик для забезпечення того, щоб матеріали, продукти, процеси і послуги, відповідали своєму призначенню».

Примітка: Стандарти протимінної діяльності спрямовані на підвищення безпеки й ефективності протимінної діяльності шляхом підтримки процедур і практик, яким віддається перевага, як на рівні штаб-квартири, так і на місцях. Щоб бути ефективними, стандарти повинні піддаватися визначенню, вимірюванню, бути досяжними і піддаватися перевірці.

«Постійно діючі оперативні процедури» (ПДОП) – інструкції, що визначають метод, якому віддається перевага, або поточно застосовуваний метод виконання оперативного завдання чи заходу. Метою цих процедур є встановлення визнаних і вимірюваних ступенів дисципліни, однаковості, послідовності й уніфікації в межах організації для покращення оперативної результативності і безпеки. ПДОП повинні відображати місцеві вимоги і обставини.

Повний глосарій усіх термінів, визначень та скорочень, що використовуються у серії стандартів МСПМД (IMAS), наведений в IMAS 04.10.

4. Протимінна діяльність

Термін «протимінна діяльність» позначає «... такі види діяльності, що направлені на зменшення соціального, економічного та екологічного впливу наземних мін і вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ), у тому числі боєприпасів, що не вибухнули. Протимінна діяльність полягає не лише в очищенні і звільненні земель, що викликають підозри. Вона також стосується людей і товариств та того, як на них впливає забруднення території наземними мінами та ВЗВ. Завданням протимінної діяльності є зменшення ризику, створюваного наземними мінами та ВЗВ до рівня, при якому люди зможуть жити в безпеці, та при якому економічний, соціальний розвиток та охорона здоров'я можуть здійснюватися без обмежень, викликаних забрудненням від мін та ВЗВ, з можливістю врахування різних потреб постраждалих»³.

Протимінна діяльність складається з п'яти груп взаємодоповнюючих видів діяльності:

- a) інформування про мінну небезпеку (ІМН);

---

³ Протимінна діяльність та ефективна координація: Політика ООН. Резолюція А/53/26 щодо допомоги у протимінній діяльності, прийнята 17 листопада 1998 р.

- b) гуманітарне розмінування, тобто, розвідка наявності мін та ВЗВ, складання карт, маркування та, за необхідності, очищення / розмінування;
- c) надання допомоги постраждалим, включаючи реабілітацію та відновлення;
- d) знищення запасів; а також
- e) агітаційно-просвітницька робота проти використання протипіхотних мін (ППМ).

Необхідно провести цілу низку інших дозвільних заходів для надання підтримки здійсненню цих п'яти компонентів протимінної діяльності, включаючи оцінку і планування, мобілізацію і визначення порядку черговості використання ресурсів, управління інформацією, розвиток професійних навичок фахівців та підготовку керівних кадрів, контроль якості та застосування ефективного, відповідного та безпечного обладнання.

5. Призначення стандартів МСПМД (IMAS)

Стандарти МСПМД (IMAS) були розроблені для підвищення безпеки, ефективності та результативності протимінної діяльності, а також для підтримки загального та послідовного підходу до проведення операцій з протимінної діяльності. Стандарти МСПМД (IMAS) надають рекомендації, встановлюють принципи та, у деяких випадках, визначають міжнародні вимоги і специфікації⁴. Вони визначають коло обов'язків і повноважень, що спонукає спонсорів та керівників програм і проектів з розмінування досягати узгоджених рівнів ефективності та безпеки і демонструвати їх наявність. Вони забезпечують загальні формулювання і терміни, а також рекомендують формати і правила для обробки даних, що створює умови для точного і вчасного обміну важливою інформацією.

Стандарти МСПМД (IMAS) допомагають Національним органам з питань протимінної діяльності (НОПМД) встановлювати національні стандарти і національні ПДОП/СОП, визначаючи систему орієнтирів, що можуть бути використані або адаптовані для використання у якості національного стандарту. У певних ситуаціях та у відповідні моменти може виявитися необхідним та доречним для ООН, або іншого визнаного міжнародного органу, взяти на себе кілька обов'язків або всі обов'язки, та виконання деяких або всіх функцій НОПМД. У таких випадках стандарти МСПМД (IMAS) фактично використовуватимуться у якості національних стандартів до моменту, поки не будуть впроваджені відповідні місцеві редакції. Стандарти МСПМД (IMAS) також слугують основою для складання контрактів між донорами та організаціями-виконавцями.

Стандарти МСПМД (IMAS) самі не є ПДОП/СОП. Вони не визначають спосіб, у який вимоги щодо протимінної діяльності мають виконуватися на місцях – це визначається національними і місцевими ПДОП/СОП, правилами, інструкціями і нормами практики.

Стандарти МСПМД (IMAS) також являють собою відповідний засіб для інформування спільноти, залученої до протимінної діяльності про існуючі міжнародні правила, конвенції, договори і стандарти, що впливають на протимінну діяльність, зокрема про ті, що стосуються основних прав людини, вимог до очищення/розмінування, попередження про небезпеку та загальних питань безпеки.

6. Керівні принципи

Підготовка і застосування стандартів МСПМД (IMAS) регулюються п'ятьма керівними принципами: по-перше, право національних урядів застосовувати національні стандарти до національних програм, по-друге, стандарти мають захищати тих, для кого ризик є найбільшим; по-третє, акцент на побудові національної здатності розробляти, підтримувати і застосовувати відповідні стандарти щодо протимінної діяльності; по-четверте, підтримувати узгодженість із іншими міжнародними нормами і стандартами; і по-п'яте, дотримання міжнародних конвенцій і договорів.

⁴ У такому випадку міжнародні вимоги і специфікації стосуються таких договорів, міжнародних законів і конвенцій, міжнародних угод, міжнародних стандартів ISO тощо, які вже були погоджені країнами-учасницями.

6.1. Національні обов'язки

Основну відповідальність за протимінну діяльність несе Уряд країни, враженої мінами. Ця відповідальність зазвичай покладається на НОПМД, який відповідає за регулювання, управління і координування національної програми протимінної діяльності. НОПМД несе відповідальність за створення національних і місцевих умов для ефективного управління протимінною діяльністю. Цей орган несе одноосібну відповідальність за всі етапи та всі аспекти програми протимінної діяльності в межах своїх державних кордонів, у тому числі за розробку національних стандартів, ПДОП/СОП та інструкцій з протимінної діяльності.

У певних ситуаціях та у відповідні моменти може виявитися необхідним та доречним для ООН, або іншого визнаного міжнародного органу, взяти на себе кілька обов'язків або всі обов'язки, та виконання деяких або всіх функцій НОПМД. (Див. пункти 7 та 10) У таких випадках посилання на «НОПМД» у стандартах МСПМД (IMAS) слід розуміти як таке, що стосується ООН або іншого визнаного міжнародного органу.

6.2. Гуманітарна вимога

Наземні міни і ВЗВ, у тому числі боєприпаси, що не вибухнули, являють собою передусім гуманітарну проблему, і їх слід розглядати з гуманітарної точки зору. У зв'язку з цим створення стандартів та їх застосування до національних програм протимінної діяльності повинні відображати фундаментальні гуманітарні принципи об'єктивності, неупередженості, рівності та людяності таким чином, щоб протимінна діяльність була зосереджена на наданні підтримки найменш захищеним.

6.3. Нарощування потенціалу

У країнах із довгостроковими потребами у протимінній діяльності, нарощування власного потенціалу слід розглядати від самого початку програми протимінної діяльності. Нарощування потенціалу – це процес, шляхом якого фізичні особи, установи і товариства (окремо або спільно) виконують функції, вирішують проблеми та ставлять цілі і досягають їх.⁵

На національному рівні власний потенціал характеризується здатністю і готовністю держави розробляти і формулювати політику протимінної діяльності і управління нею. Він також пов'язаний зі здатністю держави планувати, узгоджувати, управляти і підтримувати програму протимінної діяльності, що є підконтрольною, економічно ефективною та здатною впоратися з гуманітарними та соціально-економічними наслідками зараження наземними мінами і ВЗВ, а також забезпечувати відповідне (тобто таке, що надає повноваження або дозвіл) законодавство. Такий потенціал включає готовність сприяти створенню НОПМД та інших оперативних організацій, незалежно від того, чи є вони військовими чи цивільними установами, комерційними компаніями чи неурядовими організаціями. Він також включає здатність розробляти, підтримувати та застосовувати національні стандарти для протимінної діяльності.

6.4. Інші міжнародні стандарти

Стандарти МСПМД (IMAS) написані таким чином, щоб бути сумісними із іншими міжнародними стандартами, а також щоб відповідати міжнародним нормам, конвенціям і договорам. Прецедент і норми вже існують на міжнародному рівні, у першу чергу завдяки Міжнародній організації праці (МОП) щодо безпеки на робочому місці; Міжнародна організація зі стандартизації (ISO) надає рекомендації щодо управління ризиками (Керівництво ISO 51) та застосування систем управління якістю (ISO 9001:2000); та численні міжнародні стандарти, протоколи і норми, що встановлюють правила для обробки та відображення електронних даних, що мають відношення до управління інформацією щодо протимінної діяльності, а також обміну такими даними. Стандарти МСПМД (IMAS) також відповідають керівним принципам ООН та іншим міжнародним керівництвам з гендерних питань та питань різноманітності культур і забезпечують різноманітні потреби чоловіків, жінок і дітей у постраждалих громадах. Стандарти МСПМД (IMAS) були переглянуті і, у відповідних випадках, відредаговані, для забезпечення дотримання Міжнародного технічного керівництва з боєприпасів (МТКБ), 2011 р., під час заходів та операцій протимінної діяльності.

⁵ Взято з визначення ПРООН за посиланням <http://www.magent.undp.org/cdrb/techpap2.htm>.

6.5. Міжнародні договори

Стандарти МСПМД (IMAS) спираються на три головні договори у міжнародному законодавстві, що стосуються наземних мін і ВЗВ:

- a) Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ) про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення (часто іменована «Оттавська конвенція» або «Договір про заборону мін»);
- b) Конвенція про заборону або обмеження застосування деяких різновидів звичайної зброї (КЗЗ), Переглянутий Протокол II про заборону або обмеження використання мін, мін-пасток та інших пристроїв і Протокол V про вибухонебезпечні залишки війни; і
- c) Конвенція про касетні боєприпаси (ККБ), 2008 р., – конвенція, що забороняє будь-яке використання, накопичення запасів, виробництво і передачу касетних боєприпасів. Окремі статті в цій конвенції присвячені наданню допомоги постраждалим, очищенню/розмінуванню замінованих зон і знищенню запасів озброєнь.

Країни, що виступають країнами-учасницями однієї або декількох із цих конвенцій (Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ), Переглянутий Протокол II КЗЗ, Протокол V КЗЗ і ККБ) мають, зокрема, певні конкретні зобов'язання щодо маркування і очищення/розмінування вибухонебезпечних предметів. Тим не менш, умови стандартів МСПМД (IMAS) не замінюють обов'язків, визначених у цих конвенціях.

7. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO)

ISO являє собою всесвітню федерацію національних організацій понад 138 країн. Результатом її діяльності є укладення міжнародних угод, які публікуються у вигляді стандартів і керівництв ISO. ISO є неурядовою організацією, і стандарти, які вона розробляє, носять добровільний характер, хоча деякі стандарти (головним чином, ті з них, які стосуються аспектів здоров'я, безпеки та навколишнього середовища) були прийняті багатьма країнами в якості частини їхньої нормативної системи. ISO займається усіма видами і сферами людської діяльності; багато завдань і процесів, які сприяють проведенню протимінної діяльності, мають відповідний стандарт. Перелік стандартів і керівництв ISO наводиться в каталозі ISO; див. www.iso.ch/infoc/catinfo/html.

ISO має міжнародну репутацію, що відзначається сумлінністю і об'єктивністю, та має особливі робочі відносини з міжнародними організаціями, серед яких є ООН, та регіональними організаціями, у тому числі з ЄС. Стандарти МСПМД (IMAS) були розроблені таким чином, щоб забезпечити їх сумісність зі стандартами і керівництвами ISO. Впровадження формату і формулювань ISO надає ряд значних переваг, включаючи уніфікацію компонування, використання визнаної в міжнародних масштабах термінології, і більш широке прийняття цих стандартів міжнародними, національними та регіональними організаціями, які традиційно використовують серії стандартів і керівництв ISO. Це повинно також забезпечити можливість прийняття і затвердження стандартів МСПМД (IMAS) у відповідний час у якості повноцінних стандартів ISO.

8. Застосування стандартів МСПМД (IMAS)

Ці стандарти були розроблені з метою надання допомоги національним органам у розробці національних стандартів протимінної діяльності. Вони не мають законного положення, за винятком випадків, коли вони були прийняті національним органом влади у якості національних стандартів, або коли один або декілька певних стандартів МСПМД (IMAS) зазначені у договорі або будь-якому іншому юридичному документі (наприклад, Меморандумі про взаєморозуміння (МПВ) або Листі про згоду). З таких питань як безпека та гігієна праці повинна бути повна згода щодо необхідності прийняття відповідних стандартів і кодексів професійної поведінки. Нижче наведені рекомендації щодо відповідності і застосування стандартів відносно проектів протимінної діяльності та того, як вони узгоджують ці різні обставини.

Під час відкритого конфлікту та у комплексних надзвичайних ситуаціях на межі війни гуманітарна допомога може бути ускладнена, затримана, може зіткнутися із перешкодами, рятівники можуть зіткнутися зі значними ризиками для безпеки, і може виникнути потреба у широких та узгоджених міжнародних заходах реагування. Протимінна діяльність зосереджується на допомозі постраждалим від мін та ІМН, а деякі обмежені заходи з очищення від мін і ВЗВ можуть бути проведені на підтримку агентств з надання допомоги та роботи з гуманітарної допомоги, але це буде локалізовано і цілеспрямовано. У більшості випадків не буде можливості провести нетехнічні обстеження, а зусилля з очищення/розмінування будуть зосереджені на зменшенні безпосереднього ризику смерті або травмування, а спроби проведення інспекцій після очищення території будуть незначними або будуть відсутні взагалі.

На цьому етапі НОПМД у більшості випадків ще не сформований, може не бути централізованого управління або координації, а більшість управлінських рішень, у тому числі стосовно пріоритетності робіт, прийматимуться керівниками з протимінної діяльності, що працюють на місцевому рівні. За таких обставин місцевим керівникам слід проявляти розсудливість і здоровий глузд при застосуванні стандартів МСПМД (IMAS). За можливості, стандарти, що стосуються безпеки та гігієни праці і захисту навколишнього середовища слід застосовувати зважено, а інформацію щодо розташування небезпечних зон із мінами і ВЗВ, потерпілих та технічних деталей щодо виявлених мін і ВЗВ слід надавати і записувати систематичним чином – застосовуючи принципи і процедури, рекомендовані МСПМД (IMAS). Навіть за відсутності національного плану або бази даних належний облік робіт з очищення/розмінування є суттєвим для уникнення наступного повторного очищення/розмінування.

Як безпосередній наслідок конфлікту, наявність умов для стабільного і тривалого миру є малоюмовірною. Цивільна інфраструктура може бути зруйнована і може бути велика кількість біженців та внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Спочатку основна увага приділяється протимінній діяльності на підтримку гуманітарних заходів і миротворчих завдань, а не нарощуванню ефективного власного потенціалу. Масштаб і вплив забруднення мінами і ВЗВ стануть більш очевидними на цьому етапі, при цьому потреба в ефективній координації зростатиме, а першочерговість проектів протимінної діяльності буде визначатися за загальними і впорядкованими критеріями. Центр з розмінування (ЦЗР) може бути створений за підтримки ООН, а особлива увага приділяється впровадженню системи управління інформацією та географічної інформаційної системи (ГІС), наприклад Системи управління інформацією у сфері протимінної діяльності (ІМСМА), для впорядкування і відображення інформації про небезпеки та їх безпосередній вплив. Місцевим керівникам з протимінної діяльності слід продовжувати застосовувати розсудливість щодо застосування стандартів МСПМД (IMAS), при зосередженні уваги на регулюванні маркування небезпечних районів, проведення очищення/розмінування за міжнародними стандартами, подання офіційних звітів про виконання та направлення проектів ІМН на громади, які наражаються на високий ризик.

Завершення етапу гуманітарної надзвичайної ситуації у більшості випадків буде позначено створенням визнаного органу управління, що демонструє ефективне управління. Будуть наявні структури для забезпечення того, щоб фінансування довгострокових програм розвитку застосовувалося раціонально. Увага буде зосереджена на нарощуванні власного потенціалу, у тому числі створенні НОПМД, що координує потребу у протимінній діяльності усіх національних і регіональних органів влади. Також буде потреба у національному ЦЗР. Останній діятиме у якості оперативного офісу НОПМД, а його управлінські функції включатимуть складання національних стандартів протимінної діяльності і СОП/ПДОП. Для цього може знадобитися допомога ООН та неурядових організацій з питань протимінної діяльності.

Відповідальність за протимінну діяльність покладається на країну перебування, однак деяка допомога все ж може знадобитися від міжнародної спільноти. Така допомога може включати допомогу у наданні відповідного обладнання, навчання, забезпечення якості та контролю якості після проведення очищення/розмінування, а також застосування програми акредитації та фінансового контролю, що задовольняють вимоги міжнародного співтовариства донорів. До ООН, неурядових організацій і комерційних організацій з розмінування також можуть продовжувати звертатися за консультацією щодо належного застосування стандартів МСПМД (IMAS) та розробки національних стандартів. Допомога у цьому може бути надана шляхом забезпечення навчання для керівників та залучення консультантів з технічних питань.

9. Управління якістю і ризиками

Стандарти МСПМД (IMAS) були розроблені згідно з рекомендаціями і процедурами, визначеними у стандарті ISO Системи управління якістю (ISO 9001:2008) та стандарті ISO Система управління ризиками (Керівництво ISO 51). Елементи цих систем відображені у більшості стандартів МСПМД (IMAS), таким чином самі стандарти МСПМД (IMAS) являють собою об'єднану систему управління ризиками і якістю. Тим не менш, існує вимога до НОПМД та організацій з питань протимінної діяльності щодо розробки ними своїх окремих індивідуальних систем управління ризиками та якістю.

Концепція вивільнення (розблокування) земель розглядається в IMAS 07.11. Процес вивільнення (розблокування) земель шляхом нетехнічного обстеження і/або технічного обстеження пояснюється в IMAS 08.10 і 08.20 відповідно. Інформація про стандарти ISO 9000 і ISO 9001:2008 наведена у Додатку С до IMAS 07.10.

10. Узгодженість

У стандартах МСПМД (IMAS), слова 'shall' («має», «зобов'язаний»), 'should' («належить», «потрібно», «слід») і 'may' («може») використовуються для позначення очікуваного ступеня дотримання вимог. Таке використання відповідає термінології, що використовується у стандартах та керівництвах ISO. Слово 'shall' («має», «зобов'язаний») використовується на позначення вимог, методів або специфікацій, які повинні застосовуватися для дотримання стандарту. У стандартах МСПМД (IMAS) воно застосовується рідко. Слово 'should' («належить», «потрібно», «слід») використовується на позначення вимог, методів або специфікацій, виконання яких є бажаним. Слово 'may' («може») використовується на позначення можливого способу або порядку дій.

11. Вимоги законодавства

Стандарти МСПМД (IMAS) не мають законного положення, за винятком випадків, коли вони були прийняті національним органом влади у якості національних стандартів, або коли один або декілька певних стандартів МСПМД (IMAS) зазначені у договорі або будь-якому іншому юридичному документі (наприклад, Меморандумі про взаєморозуміння (МПВ) або Листі про згоду). Формулювання кожного договору або угоди повинне роз'яснювати застосування стандартів МСПМД (IMAS) до кожного запропонованого проекту та має відображати національні і місцеві обставини, розглянуті у пункті 7 вище; тобто місцеву ситуацію з безпекою, повноваження уряду, політичну волю та наявні ресурси. Договори мають бути узгоджені із законодавством країни, зачепленої мінними проблемами. Окрім законодавства, що безпосередньо стосується проведення протимінної діяльності, це може стосуватися загальних питань, таких як безпека і гігієна праці, вимоги захисту навколишнього середовища, рівні можливості для чоловіків і жінок, і мінімальний розмір заробітної плати. Рекомендації щодо підготовки і складання договорів наведені в IMAS 07.20.

12. Безперервний перегляд стандартів МСПМД (IMAS)

12.1. Перегляд стандартів МСПМД (IMAS)

ISO проводить офіційний перегляд усіх своїх стандартів кожні три – п'ять років. Це робиться для забезпечення того, щоб усі стандарти залишалися актуальними, вірними, виконуваними і доречними. Стандарти МСПМД (IMAS) підлягають аналогічним процедурам офіційного перегляду, однак з огляду на динамічний розвиток і небезпечний характер протимінної діяльності, офіційний перегляд стандартів МСПМД (IMAS) проводиться на трирічній основі. Цей факт не виключає внесення суттєвих поправок до стандарту МСПМД (IMAS) протягом зазначеного періоду з міркувань операційної безпеки або ефективності. Для ініціації внесення суттєвих змін до стандарту МСПМД (IMAS) або обговорення нового МСПМД (IMAS) слід заповнити і подати шаблон з обґрунтування, наведений у додатку С, який також можна знайти на веб-сайті МСПМД (IMAS). Для подальшого розгляду питання необхідна підтримка щонайменше 25% членів Ревізійної комісії.

12.2. Ревізійна комісія МСПМД (IMAS)

Для цього завдання була створена офіційна Ревізійна комісія, а більша частина роботи виконується за допомогою електронної пошти. Збори Ревізійної комісії слід проводити рідко. Офіційна комісія МСПМД (IMAS) повинна складатися з наступних членів:

- a) Голова - ЮНМАС
- b) Члени - Представник донора x 3
Представник комерційної компанії, що займається розмінуванням x 2
Представництво національної програми x 4
Представник національної неурядової організації/організації, що займається розмінуванням x 2
Представник міжнародної неурядової організації/організації, що займається розмінуванням x 4
Представник збройних сил (що займається підтриманням миру) x 1
Представник ПРООН з питань протимінної діяльності x 1
Представник УОП ООН x 1
Представник ЮНІСЕФ x 1
Представник школи гуманітарного розмінування x 2
Такі, що не відносяться до жодних організацій x 2
Представник МТКБ x 1
Спеціалісти у галузі (за необхідності)
- c) Секретар - ЖМЦГР

Серед організацій, представлених у Ревізійній комісії, слід проводити ротацію, щоб забезпечити можливість іншим організаціям аналогічної категорії набути членства. Це не стосується організацій, членство яких є постійним, зокрема ПРООН, УОП ООН, ЮНІСЕФ, ЮНМАС і ЖМЦГР. Член Ревізійної комісії, що представляє організацію, повинен залишатися членом до тих пір, поки він або вона залишається працівником такої організації. Якщо член залишає організацію, така організація має представити іншу кваліфіковану особу на місце члена. Мінімальні вимоги або кваліфікація для набуття членства наведені у Структурі управління МСПМД (IMAS) у Додатку В. Якщо організація не представила свого представника впродовж трьох місяців, місце такої організації повинно бути запропоноване іншій організації з аналогічної категорії. За можливості, склад Комісії також повинен бути різноманітним у відношенні досвіду, раси, статі та культурного походження. Для отримання більш детальної інформації див. Структуру управління МСПМД (IMAS) у Додатку В.

12.3. Керівна група МСПМД (IMAS)

Керівна група здійснює виконавче управління Ревізійною комісією МСПМД (IMAS). Вона погоджує склад Ревізійної комісії, Коло обов'язків і повноважень Ревізійної комісії та затверджує створення нових стандартів МСПМД (IMAS) або видає розпорядження про їх створення. Керівна група МСПМД (IMAS) складається з наступних членів:

- a) Голова - ЮНМАС (Голова і Секретар)
- b) Члени - ПРООН
ЮНІСЕФ,
УОП ООН,
ЖМЦГР (в силу
повноважень)

12.4. Міжвідомча координаційна група (з питань протимінної діяльності) (МВКГ(ПМД))

МВКГ(ПМД) слід проводити збори раз на рік на рівні керівників (Заступник Генерального секретаря і директори) для розгляду висновків і рекомендацій Ревізійної комісії МСПМД (IMAS). Після цього МВКГ(ПМД) або: 1) затвердить висновки і рекомендації Ревізійної комісії МСПМД (IMAS); або 2) поверне стандарти МСПМД (IMAS), що викликають у неї питання, Ревізійній комісії МСПМД (IMAS) для доопрацювання і повторного розгляду.

13. Сфери відповідальності

13.1. Організація Об'єднаних Націй

ООН несе загальну відповідальність за впровадження і підтримку ефективного управління програмами протимінної діяльності шляхом безперервного вдосконалення стандартів МСПМД (IMAS) з метою відображення норм і практик протимінної діяльності, що розробляються, а також для внесення змін до міжнародних норм і вимог. ЮНМАС є установою у структурі Секретаріату ООН, яка відповідає перед міжнародною спільнотою за розробку і підтримку стандартів МСПМД (IMAS), у тому числі цього Керівництва.

ООН застосовує стандарти МСПМД (IMAS) до своїх програм протимінної діяльності, заходів і договорів, за виключенням випадків коли ситуація на місці перешкоджає їх ефективному застосуванню. За таких умов, коли застосування одного або більше стандартів не є доцільним, ООН пропонує альтернативу, специфікації, вимоги і рекомендації.

13.2. Регіональні організації

У деяких регіонах світу регіональні організації отримали повноваження від своїх країн-учасниць на координацію і підтримку програм протимінної діяльності в межах кордонів цих країн. (Окремим прикладом може бути програма протимінної діяльності Організації Американських Держав (ОАД) у Центральній та Південній Америці).

За таких умов регіональна організація бере на себе значну частину обов'язків і функцій НОПМД, а також може виступати у якості посередника у направленні ресурсів донорів. Обов'язки і функції регіональних організацій з протимінної діяльності можуть відрізнятися у різних країнах та підпадають під дію спеціальних Меморандумів про взаєморозуміння (МПВ) або подібних угод.

13.3. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)

НОПМД несе відповідальність за створення умов для забезпечення ефективного управління національними проектами протимінної діяльності. НОПМД несе одноосібну відповідальність за розробку програми протимінної діяльності та управління нею в межах його країни.

НОПМД несе відповідальність за створення і підтримку національних стандартів, норм і процедур для управління операціями протимінної діяльності. Ці національні стандарти, норми і процедури слід узгоджувати зі стандартами МСПМД (IMAS) та іншими відповідними національними та міжнародними стандартами, нормами і вимогами.

У певних ситуаціях та у відповідні моменти може виявитися необхідним та доречним для ООН, або іншого визнаного міжнародного органу, взяти на себе кілька обов'язків або всі обов'язки, та виконання деяких або всіх функцій НОПМД.

13.4. Центр з розмінування (ЦЗР)

ЦЗР може бути створений або НОПМД, або за певних умов ООН. Структура кожного окремого ЦЗР відображає національний план протимінної діяльності, однак загалом вони несуть відповідальність за:

- a) координацію і планування усіх заходів з протимінної діяльності, що відносяться до їх сфери відповідальності;
- b) надання технічних консультацій НОПМД;
- c) ведення обліку і баз даних щодо протимінної діяльності;
- d) (якщо делеговано НОПМД), акредитацію організацій з питань протимінної діяльності; і
- e) розслідування нещасних випадків та інцидентів, пов'язаних із протимінною діяльністю.

13.5. Організації з питань протимінної діяльності

Неурядові організації, комерційні компанії та інші організації, залучені до протимінної діяльності, повинні створити СОП, інструкції і учбово-тренувальні заняття, які забезпечать ефективне, результативне та безпечне виконання проектів протимінної діяльності. Такі СОП слід розробляти на базі національних стандартів, що діють у країні присутності; (вони можуть розроблятися на базі стандартів МСПМД (IMAS), якщо національних стандартів немає). Коли НОПМД знаходиться у процесі формування, такі організації мають усі можливості для сприяння процесу формування шляхом надання консультацій і допомоги, у тому числі створення національних стандартів.

13.6. Донори

Протимінна діяльність здебільшого фінансується донорами – в основному урядами, регіональними організаціями та міжнародними трастовими фондами. Донорські установи є частиною процесу управління, а відтак несуть відповідальність за забезпечення того, щоб управління проектами, які вони фінансують, здійснювалося ефективно та згідно з національними і/або міжнародними стандартами. Це передбачає увагу до складання контрактної документації та забезпечення того, щоб організації, що займаються протимінною діяльністю, обрані для виконання таких контрактів, були компетентні і могли задовольнити національні критерії акредитації. Донори, або їх представники, також частково несуть відповідальність за забезпечення застосування стандартів та керівництв з управління якістю, у тому числі за моніторинг та інспекцію після очищення території очищених земель. Така відповідальність і підзвітність є навіть більшою, якщо НОПМД знаходиться у процесі формування і ще не мала нагоди отримати досвід.

Додаток А (Нормативний) Посилання

Наступні нормативні документи містять положення, які шляхом посилання на них у цьому тексті, складають положення цієї частини стандарту. Що стосується датованих посилань, то подальші виправлення цих публікацій або їхні перегляди в даному контексті не застосовуються. Однак, сторонам угод, заснованих на цій частині стандарту, рекомендується розглянути можливість застосування найостанніших видань вказаних нижче нормативних документів. Що ж до недатованих посилань, то застосовується останнє видання нормативного документа, на який робиться посилання. Члени ISO та ІЕС ведуть реєстри чинних на цей час стандартів ІСО (ISO) або ЄС (EN):

- a) МСПМД (IMAS) 04.10 Глосарій термінів, визначень та скорочень з питань протимінної діяльності;
- b) МСПМД (IMAS) AS 07.10 Керівництво з управління операціями з розмінування;
- c) МСПМД (IMAS) 07.20 Керівництво з розробки та управління контрактами, пов'язаними з протимінною діяльністю;
- d) МСПМД (IMAS) 07.11 Вивільнення (розблокування) земель;
- e) МСПМД (IMAS) 08.10 Нетехнічне обстеження; і
- f) МСПМД (IMAS) 08.20 Технічне обстеження.

Інші довідкові посилання:

- g) ISO 9000:2008, Системи управління якістю - Основні положення та словник;
- h) Керівний матеріал ISO 51, Аспекти безпеки - Керівні принципи для їх включення до стандартів;
- i) МОП R164 - Рекомендації щодо безпеки та гігієни праці, 1981 р.;
- j) МОП C155 - Конвенція про безпеку та гігієну праці, 1981 р.
- k) Міжнародне технічне керівництво з боеприпасів, 2011 р.;
- l) Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ);
- m) Конвенція про заборону або обмеження застосування деяких різновидів звичайної зброї (КЗЗ), Переглянутий Протокол II і Протокол V;
- n) Конвенція про касетні боеприпаси (ККБ);
- o) Протимінна діяльність та ефективна координація: Міжвідомча політика ООН; і
- p) Керівні принципи ЮНМАС з гендерних питань для програм розмінування.

Слід використовувати найостанніші редакції/видання цих посилань. ЖМЦГР має копії усіх посилань, використаних у цьому стандарті. Реєстр найостанніших редакцій/видань стандартів, керівництв і посилань МСПМД ведеться ЖМЦГР, і з ним можна ознайомитися на веб-сайті МСПМД (IMAS) (<http://www.mineactionstandards.org/>). НОМПД, роботодавцям та іншим зацікавленим органам та установам слід отримати копії до початку програм протимінної діяльності.

Додаток В **(Нормативний)** **Структура управління МСПМД (IMAS)**

В.1. Загальні відомості

Затвердження стандартів МСПМД (IMAS) на найвищому рівні здійснює Міжвідомча координаційна група з питань протимінної діяльності (на рівні керівників). Затвердження МСПМД (IMAS) на цьому рівні відзначається у Звіті Генерального секретаря з протимінної діяльності і дозволяє публікацію МСПМД на веб-сайті МСПМД у якості діючих документів.

Керівна група здійснює виконавче управління Ревізійною комісією (РК) МСПМД (IMAS). Ця Група не коментує технічну складову або зміни до МСПМД (IMAS), але забезпечує керівництво і управління більш загальними аспектами процедури.

Ревізійна комісія (РК) МСПМД (IMAS) складається з осіб, що представляють широкий спектр організацій/груп, донорів і спеціалістів, які у свою чергу представляють широкий ряд представників спільноти гуманітарного розмінування. РК визначає компетентні організації, яким може бути надане членство, і рекомендує їх Керівній групі МСПМД (IMAS) для остаточного затвердження.

Таблиця конкретних обов'язків структур управління, що займаються МСПМД (IMAS), наведена у Додатку 1 до цього Додатка.

В.2. Ревізійна комісія МСПМД (IMAS)

В.2.1 Загальні положення

РК являє собою найвищий рівень, на якому обговорюються і узгоджуються, а потім через Керівну групу передаються для остаточного затвердження технічні дані стандартів МСПМД (IMAS).

РК являє собою офіційний спосіб, у який може підтримуватися кооперативна база, на основі якої спочатку були складені міжнародні стандарти протимінної діяльності та на сьогодні проводиться протимінна діяльність. Відтак, вона відіграє дуже важливу роль.

В.2.2 Голова і секретар

Службі ЮНМАС доручено розробляти і підтримувати стандарти протимінної діяльності і вона звернулася до ЖМЦГР з проханням допомоги у цьому процесі. Відтак, посади Голови і Секретаря закріплені відповідно за ЮНМАС і ЖМЦГР.

В.2.3 Члени

Окремі організації, перелік який наведений у п. 12.1 (IMAS 01.10) є членами РК МСПМД (IMAS). Члени зобов'язані погодитися представляти точки зору широкого кола спільноти споживачів та інших зацікавлених осіб, у тому числі донорів, не допускаючи, щоб власні інтереси особи або організації ставилися вище за інтереси спільноти, залученої до протимінної діяльності. Від запрошеної організації вимагається, щоб вона представила компетентного представника такої організації. Організація повинна забезпечити, щоб компетентний заступник був призначений у випадку, якщо попередній представник залишає організацію або не може виконувати свої обов'язки впродовж певного періоду. Інші Члени можуть запрошуватися у якості фізичних осіб, коли їх спеціалізація є відповідною і може бути корисною для Ревізійної комісії.

Члени РК можуть висувати пропозиції щодо нових або додаткових Членів і можуть вимагати проведення голосування щодо припинення або продовження представництва будь-якого члена з будь-яких причин.

Пропозиції і вимоги слід направляти Голові через Секретаря електронною поштою або на зборах РК. Питання щодо додаткових або нових Членів, продовження і припинення членства, якщо воно не є добровільним, будуть направлені усім Членам РК електронною поштою і узгоджені шляхом Загального голосування (див. нижче).

Якщо призначений представник не може бути присутнім на зборах Ревізійної комісії, а організація/група, до якої він належить, призначила заступника, особа, що відвідує збори, матиме право голосу за дорученням від імені зазначеного Члена.

Максимальна кількість членів РК, за якої вона може залишатися ефективною і контрольованою, становить 30. Будь-які зміни у складі членів РК повинні направлятися Керівній групі для затвердження.

Очікується, що члени РК, обрані у якості представників функціональної групи у сфері протимінної діяльності, будуть офіційно представляти таку функціональну групу. Тим не менш, існує можливість, що РК може звернутися до певного представника або Члена з проханням провести опитування щодо думки вибірки з функціональної групи, з якої вони були обрані, та представити таку думку на наступних зборах чи на більш пізньому етапі. Наприклад: комерційна компанія була запрошена стати членом РК. Особа, обрана представником такої компанії, у більшості випадків повинна давати відповіді, що відображають думку її компанії (або погляди/інтереси материнської компанії, якщо має такі повноваження), однак він/вона не представляє погляди усіх комерційних компаній, що займаються протимінною діяльністю. Від представника, за певних обставин, може вимагатися виявлення більш широкої реакції інших комерційних компаній.

Очікується, що усі Члени РК, у тому числі представники організацій, будуть надавати інформацію на запити про надання коментарів, зроблені Головою або Секретарем, та будуть відвідувати збори РК тощо. Голова залишає за собою право вимагати виключення Члена або організації з РК, у випадку частоті відсутності відповідей на запити про надання коментарів. Якщо така вимога буде оскаржена, питання буде представлено Членам для Загального голосування.

В.2.4 Члени, що не відносяться до жодних організацій

Для забезпечення широкого представництва спільноти, що займається розмінуванням, до складу Ревізійної комісії також входитимуть члени, що не є безпосередньо пов'язані із будь-якою організацією. Незважаючи на той факт, що вони можуть працювати або раніше працювали на будь-яку організацію, що займається протимінною діяльністю, їх членство не передбачає жодної поточної приналежності. Члени, що не відносяться до жодних організацій, повинні мати значні знання та досвід, що вважаються корисними для процесу МСПМД (IMAS) загалом і для Ревізійної комісії зокрема.

В.2.5 Кваліфікація

Кандидати у члени Ревізійної комісії повинні відповідати наступним критеріям:

- a) Працює на організацію, зазначену у переліку у п. 12.1 (IMAS 01.10) із явним досвідом і наявністю знань у галузі протимінної діяльності;
- b) Працював принаймні сім років над питаннями протимінної діяльності за одним або, бажано, декількома компонентами протимінної діяльності;
- c) Має досвід застосування МСПМД (IMAS) на місцях і на практиці і може швидко ознайомитися із Правилами щодо структури та розробки МСПМД;
- d) Здатний надати високоякісний, змістовний коментар щодо проекту нового або переглянутого стандарту МСПМД (IMAS) англійською мовою протягом двох тижнів з моменту їх отримання; і
- e) Добре вміє працювати в команді і має гарні комунікаційні навички, особливо із використанням електронних засобів, здатний представити конструктивну критику та новаторські рішення проблем.

В.2.6 Термін перебування на посаді

РК доручено, згідно з IMAS 01.10, переглядати стандарти МСПМД (IMAS) щонайменше кожні три роки і, за необхідності, пропонувати нові редакції стандартів МСПМД (IMAS) або новий стандарт. Якщо підійти до питання серйозно, це може виявитися завданням, що потребує багато часу, тому повинна існувати можливість проводити ротацію серед членів РК. Тому трирічний термін вважається обгрунтовано нормальним терміном роботи для представництва у РК.

В.2.7 Представник МТКБ

Представник МТКБ, що призначається ЮНМАС і Управлінням Організації Об'єднаних Націй з питань роззброєння зі складу Комісії технічного аналізу (КТА) МТКБ, прийматиме участь у зборах з метою надання консультацій щодо потенційного впливу МТКБ на МСПМД (IMAS).

В.2.8 Спеціалісти

Залучення спеціалістів, що представляють певні сфери застосування в межах гуманітарної протимінної діяльності, розглядатиметься в залежності від потреби на певний період. Вони будуть запрошуватися на умовах субсидованого відвідування зборів РК за наявності коштів, якщо і коли виникатиме така потреба, і за потреби їм направлятиметься запит про надання коментарів електронною поштою. Спеціалісти не вважаються членами РК МСПМД (IMAS) і не можуть брати участь у процесі прийняття рішень.

В.2.9 Спостерігачі

Наявний статус спостерігача і, хоча коментарі від Спостерігачів охоче приймаються, субсидоване відвідування зборів РК для Спостерігачів не передбачається, і вони не запрошуватимуться до голосування і не зможуть голосувати. Голова пропонуватиме Спостерігачів для проведення Загального голосування РК.

В.2.10 Регламент роботи

Звичайна поточна робота РК передбачає надання відповідей на запити про надання коментарів, направлені Головою або Секретарем РК. Надання таких відповідей запитуватиметься електронною поштою і стосуватиметься конкретних стандартів МСПМД (IMAS) і Технічних нотаток щодо протимінної діяльності (ТНПМД) або певних їх розділів. Очікується, що члени надаватимуть певну відповідь на такі запити за певний проміжок часу, бажано, шляхом надання конструктивного коментаря (що може означати згоду або незгоду) і, бажано, із наданням альтернативних пропозицій до тексту, згідно з запитом. Відсутність коментарів протягом одного місяця розцінюватиметься як згода, однак члени РК можуть попросити подовження цього терміну у разі потреби.

Секретар РК координує відповіді і, після консультації із Головою, або повторно направляє переглянутий текст для розгляду, або вносить дані, погоджені більшістю, до МСПМД (IMAS) для подальшого адміністративного опрацювання.

Один раз на рік, якщо буде забезпечене достатнє фінансування, проводяться очні збори РК. На збори РК запрошуються усі Члени. Збори РК скасовуються, якщо більше половини запрошених членів не можуть бути присутні на них. На зборах актуальні питання обговорюються більш відкрито і прямо, і, за необхідності, приймається рішення щодо подальших дій – див. процедуру голосування нижче.

В.2.11 Голосування/Прийняття рішень

Перш ніж рішення буде офіційно прийняте на зборах РК, необхідно погодити, чи може рішення бути прийняте шляхом Простого голосування або його слід розглянути усіма членами РК в межах Загального голосування. В межах Простого голосування для прийняття пропозиції необхідна думка більшості присутніх Членів. Прості голосування проводяться з питань, що загалом вважаються звичайними і такими, що не викликають спорів, і виникають на зборах РК. Зі спірних питань, або у випадках, коли один із Членів офіційно вимагає проведення Загального голосування, проводиться Загальне голосування. Вимога про проведення Загального голосування не може бути висунена

після проведення Простого голосування через те, що один або декілька членів не погоджуються із результатом. До Загального голосування залучається кожен Член РК, і необхідне отримання відповідей від більш ніж двох третіх від повної кількості учасників, щоб рішення було прийняте. Якщо після трьох спроб отримати відповідь від Члена не отримано жодної відповіді, робиться висновок про те, що такий Член утримався. У такому випадку для прийняття рішення за Загальним голосуванням потрібна буде згода двох третіх членів, що надали відповідь.

Для прийняття рішень щодо значних загроз безпеці завжди повинне проводитися Загальне голосування.

Після прийняття рішення на підставі будь-якого голосування, має пройти щонайменше 6 місяців, перш ніж те ж питання можна буде знову винести на голосування.

З метою зменшення недоцільної бюрократії та адміністративної роботи, незначні рішення та виправлення можуть добросовісно вноситися Секретарем і Головою з урахуванням загальної позиції РК.

Доповнення 1 до Додатка В (Нормативне) Коло обов'язків і повноважень членів Ревізійної комісії МСПМД (IMAS)

1. Коло обов'язків і повноважень Голови Ревізійної комісії МСПМД (IMAS).

Як обирається: Голова Ревізійної комісії МСПМД призначається Директором Служби ООН з питань протимінної діяльності і висувається Службою ООН з питань протимінної діяльності.

Термін перебування на посаді: Необмежений.

Обов'язки:

- a) Головувати на зборах РК, дати яких повинні узгоджуватися із Секретарем;
- b) звітувати і представляти відповідні рішення РК по суті Керівній групі МСПМД (IMAS) для подальшого передання Міжвідомчій координаційній групі з питань протимінної діяльності;
- c) виступати у якості Секретаря Керівної групи МСПМД (IMAS);
- d) пропонувати нових Членів; і
- e) надавати необхідні рекомендації і консультації Секретарю.

2. Коло обов'язків і повноважень Секретаря Ревізійної комісії МСПМД (IMAS).

Як обирається: Секретар Ревізійної комісії призначається Директором Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування (ЖМЦГР) і висувається ЖМЦГР.

Термін перебування на посаді: Необмежений.

Обов'язки:

- a) планування і організація річних зборів у співпраці із Головою;
- b) розробка порядку денного річних зборів;
- c) створення протоколів проведених очних зборів. (Перші проекти Протоколів зборів подаються Голові для попереднього затвердження, а другий проект Членам для надання коментарів);
- d) публікація погоджених Протоколів на веб-сайті МСПМД (IMAS);
- e) виступати у якості координатора обігу усієї інформації РК;
- f) створення річного Робочого плану, що забезпечує перегляд кожного стандарту МСПМД (IMAS) щонайменше раз на три роки;

- g) поширення проектів і поправок серед Членів РК для представлення коментарів та надання інформації у разі такої необхідності та координування відповідей;
- h) внесення змін до МСПМД (IMAS) згідно з рекомендаціями РК;
- i) разом із Головою погоджувати зміст і публікацію Технічних нотаток щодо протимінної діяльності (ТНПМД); і
- j) забезпечувати фінансування, необхідне для забезпечення роботи РК.

3. Коло обов'язків і повноважень Членів Ревізійної комісії МСПМД (IMAS).

Як обираються: Спочатку на запрошення Голови Ревізійної комісії та за загальним погодженням між Головою і Секретарем, і, якщо це можливо, іншими Членами РК. Керівна група надає остаточне рішення щодо вибору.

Термін перебування на посаді: Член РК зазвичай обирається на 3 роки. Це не стосується організацій, що мають постійне членство, зокрема ПРООН, ЮНІСЕФ, УОП ООН, ЮНМАС і ЖМЦГР. Член може бути виключений з РК після неодноразового ненадання відповіді на запит про надання коментарів або відсутності на зборах РК. Членам може бути дозволено залишатися в РК більш ніж протягом трьох років, якщо їх внесок був активним і конструктивним, а вони самі бажають залишитися. Це рішення вирішується проведенням простого електронного голосування і простою більшістю голосів, тобто приймається за рішенням більшої половини голосуючих.

Обов'язки:

- a) приймати програму перегляду МСПМД (IMAS), опубліковану Секретарем РК, або надавати коментарі щодо неї;
- b) давати відповіді на запити, направлені Секретарем або Головою, про надання коментарів або інформації стосовно проектів нових МСПМД (IMAS), проектів перегляду існуючих МСПМД (IMAS), процедур голосування тощо;
- c) надавати інформативні коментарі, спираючись на досвід;
- d) представляти конструктивну критику, пропонуючи докладний новий текст або чіткі міркування, відповідаючи на запит про надання коментарів, замість того щоб висловлювати загальні заяви заперечення;
- e) намагатися надати експертні дані, якщо це необхідно, і якщо це можливо; і
- f) відвідувати збори РК.

Доповнення 2 до Додатка В (Нормативне) Таблиця Структури управління МСПМД (IMAS)

	Роль	Обов'язки	Склад
Міжвідомча координаційна група з питань протимінної діяльності (на рівні керівників)	Орган ООН. Управління політикою	<ul style="list-style-type: none"> • Схвалення і затвердження нових МСПМД (IMAS) • Схвалення і затвердження значних змін до існуючих МСПМД (IMAS) 	Департамент операцій з підтримки миру УОП ООН (Голова) УВКБ ООН ЮНІСЕФ ПРООН Всесвітня продовольча програма УКГП ВООЗ ВБ ДПР УВКПЛ Продовольча та ІОНМАС (Секретар) Сільськогосподарська Організація (ФАО)
Керівна група (на рівні директорів)	Виконавче управління	<ul style="list-style-type: none"> • Схвалення і затвердження кола обов'язків і повноважень Ревізійної комісії МСПМД (IMAS); • Виконавчі рішення щодо функціонування Ревізійної комісії; • Погодження складу членів Ревізійної комісії МСПМД (IMAS); • Надання вказівок Ревізійній комісії щодо ініціювання і розробки нових МСПМД (IMAS), за потреби; • Розгляд і затвердження рекомендацій Ревізійної комісії МСПМД (IMAS); 	ІОНМАС (Голова і секретар) ПРООН ЮНІСЕФ УОП ООН ЖМЦГР

<p>Ревізійна комісія</p>	<p>Технічні аспекти і консультації</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Представляти точки зору широкого кола спільноти споживачів та інших зацікавлених осіб, у тому числі донорів; • Погоджувати і публікувати програму перегляду МСПМД (IMAS); • Перегляд існуючих МСПМД (IMAS) згідно з програмою перегляду МСПМД (IMAS); • Надання технічних консультацій Керівній групі; • Надання коментарів протягом визначеного терміну щодо проекту МСПМД (IMAS) і внесення змін, на вимогу; • Рекомендувати Керівній групі нові МСПМД (IMAS) для затвердження з боку Міжвідомчої координаційної групи; • Рекомендувати доповнення до складу членів Ревізійної комісії, або виключення зі складу її членів; • Розглядати питання, яким Технічним нотаткам щодо протимінної діяльності, у випадку потреби, слід присвоїти статус МСПМД (IMAS) і навпаки; <p>Примітка: Голова і Секретар Ревізійної комісії мають повноваження вносити незначні зміни до МСПМД (IMAS), що не змінюють основний зміст МСПМД (IMAS) та стосуються виправлення машинописних і граматичних помилок та неузгодженостей між МСПМД (IMAS).</p>	<p>Члени: ЮНМАС (Голова) Представники донорів Представники комерційних компаній Представники МТКБ (КТА) Представники національних організацій Представники міжнародних неурядових організацій Представник ПРООН Представник УОП ООН Представник ЮНІСЕФ Представники, що не відносяться до жодних організацій ЖМЦГР (Секретар) Особи, що не є членами: Спеціалісти у галузі, за необхідності Спостерігачі</p>
---------------------------------	--	--	--

Додаток С (Нормативний)

Пропозиція і обґрунтування внесення змін до існуючих або розробки нових МСПМД (IMAS)

Ця форма призначена для забезпечення стартової точки у процесі, що визначає як недоліки, так і потребу у вдосконаленні Міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД) та Технічних нотаток щодо протимінної діяльності (ТНПМД), що супроводжують їх.

Після належного заповнення і подання, пропозиція розглядається Головою і Секретарем Ревізійної комісії МСПМД, які додають свої коментарі, якщо такі є, за результатами розгляду і поширюють її серед Ревізійної комісії. Якщо пропозиція отримує підтримку щонайменше 25% членів Ревізійної комісії, процес продовжується.

Примітка 1: Якщо Ревізійна комісія підтримує предмет розгляду, пропозиція щодо створення нового МСПМД (IMAS) направляється Керівній групі МСПМД для затвердження.

Примітка 2: Якщо мова йде про внесення змін до існуючого МСПМД, ця форма використовується лише у тому випадку, якщо зміни є значними (наприклад НОПМД та Організаціям з питань протимінної діяльності може знадобитися вносити зміни до своїх Національних стандартів і/або СОП/ПДОП).

Примітка 3: Якщо Ревізійна комісія не може дійти згоди щодо пропозиції, питання направляється на розгляд Керівної групи МСПМД для остаточного вирішення.

Я _____ (вставити прізвище, ім'я або найменування організації) хочу запропонувати розглянути наступне в рамках МСПМД:

Тема або предмет? (Навести короткий опис теми, яку Ви бажаєте, щоб розглянула Ревізійна комісія МСПМД)

Обґрунтування потреби? (Будьте максимально точними, зазначте, чи це може покращити такі аспекти як безпека, продуктивність, може бути корисним для спільноти або Уряду приймаючої сторони – зазначте будь-які дані / розрахунки / дослідження у формі уточнюючої інформації)

Зазначте поточний недолік і/або потребу у вдосконаленні існуючого МСПМД/ТНПМД, на виправлення якого/задоволення якої орієнтована ця тема? (не більше 200 слів)

Поясніть, який негативний вплив на польові операції цей недолік спричинить або спричинив і/або яке покращення очікується? (не більше 200 слів)

Поясніть, який негативний вплив на громаду, зачеплену мінними проблемами, цей недолік спричинить або спричинив і/або яке покращення очікується? (не більше 200 слів)

Чи є будь-які видання, що вже присвячені цій темі? (не більше 100 слів)

Зазначте, чому це питання краще вирішувати через МСПМД/ТНПМД і чи воно не може бути достатньою мірою урегульоване шляхом підтримки і/або затвердження існуючого видання або видання, що знаходиться на стадії розробки? (не більше 200 слів)

Дата:

Коментарі Секретаря Ревізійної комісії МСПМД:

Дата:

Коментарі Голови Ревізійної комісії МСПМД:

Дата:

Вищезазначена пропозиція представлена Ревізійній комісії МСПМД з метою виявлення щонайменше 25% членів Ревізійної комісії, які підтримують її.

Наступні члени Ревізійної комісії МСПМД підтримують вищезазначену пропозицію *(Має підготувати Секретар або Голова Ревізійної комісії МСПМД):*

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

Стислий виклад і рекомендації підсумкового обговорення Ревізійної комісії МСПМД
(Має підготувати Секретар або Голова Ревізійної комісії МСПМД):

Реєстр поправок

Внесення поправок до МСПМД (IMAS)

Серія стандартів МСПМД (IMAS) підлягає офіційному перегляду на трирічній основі, проте це не виключає внесення поправок в межах цих трирічних періодів з причин операційної безпеки й ефективності або ж для редакційних цілей.

При внесенні поправок до цього МСПМД (IMAS) їм надається номер, вказується дата та наводиться загальна інформація про відповідну поправку (див. таблицю нижче). Поправка також буде вказана на титульній сторінці МСПМД (IMAS) шляхом її зазначення під датою видання і фразою «містить поправку номер(-и)1 тощо».

Після завершення офіційного перегляду кожного МСПМД (IMAS) можуть випускатися нові видання. Поправки аж до самої дати нового видання будуть внесені до нового видання і таблиця реєстру поправок буде очищена. Після цього реєстрація поправок почнеться знову до того часу, поки не буде проведено новий перегляд.

Версіями МСПМД (IMAS) з найпізнішими поправками є версії, розміщені на веб-сайті МСПМД (IMAS) за адресою www.mineactionstandards.org.

Номер	Дата	Інформація про поправку
1	01 грудня 2004 р.	1. Зміни форматування. 2. Незначні зміни у редагуванні тексту. 3. Змінені терміни, визначення і скорочення, де це необхідно для забезпечення узгодження цього МСПМД (IMAS) із МСПМД (IMAS) 04.10.
2	23 липня 2005 р.	1. Додаток А, змінено визначення «Інформування про мінну небезпеку (ІМН)» для забезпечення узгодженості з МСПМД (IMAS) 04.10.
3	01 серпня 2006 р.	1. Незначні зміни/доповнення до першого і другого абзаців передмови. 2. Пункт 4, третій абзац піднятий вгору, оскільки до тексту першого абзацу внесені незначні зміни. 3. Доданий термін «міни і ВЗВ». 4. Видалено термін «загроза».
4	22 квітня 2008 р.	1. Додано пункт 2, зміна нумерації наступних пунктів, додано Додаток А «нормативні посилання», і перейменовано решту Додатків. 2. Незначні зміни у пункті 6.5-а, і додано Протокол V КЗЗ у п. 6.5-б 3. Додано визначення «ЗВП» і «КЗЗ» у Додатку В
5	11 листопада 2009 р.	1. Незначні зміни по тексту. 2. Оновлене визначення «Протимінна діяльність». 3. Включено Конвенцію про касетні боеприпаси і внесені незначні зміни у зв'язку з цим 4. Забезпечено включення гендерних питань та питань різноманітності – незначні зміни у зв'язку з цим. 5. Оновлення нормативних посилань. 6. Видалено Додаток В «Терміни і визначення» і посилання на нього з усієї серії стандартів МСПМД (IMAS).
6	08 червня 2010 р.	1. Внесено зміни до пункту 12 з метою відображення поточного складу РК. 2. Видалено Додаток В «керівництво з управління ризиками» і посилання на нього у пункті 9. 3. Додано посилання на IMAS 07.10, 08.20, 08.21 і 08.22 у пункті 9, та до нормативних посилань. 4. Додано структуру управління МСПМД (IMAS) і коло обов'язків і повноважень РК у Додатку В. 5. Включено шаблон з обґрунтування для внесення змін до існуючих МСПМД (IMAS) або створення нових МСПМД (IMAS) у Додатку С.
7	01 серпня 2012 р.	1. Додано виноску до Вступу з метою уточнення значення терміну «ВЗВ» з урахуванням нового МТКБ. 2. Внесено зміни до пункту 6.4 з метою включення узгодженості стандартів МСПМД (IMAS) з МТКБ. 3. Внесено зміни до пункту 12.2.b для включення Представника МТКБ до Ревізійної комісії МТКБ. 4. Внесено зміни до Додатка А для включення МТКБ у якості довідкового посилання. 5. Внесено зміни до Додатка В для включення нового пункту В.2.7 щодо Представника МТКБ. Змінено нумерацію решти пунктів у Додатку. 6. Переглянуто щодо впливу розвитку МТКБ. 7. Незначні типографські поправки.
8	01 червня 2013 р.	1. Номер поправки включений до заголовка і колонтитулу. 2. Оновлено посилання у пункті 9 і Додатку А.

Номер	Дата	Інформація про поправку

